

**RIIHIMÄEN KAUPUNKI
SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA**

**SOSIAALIPALVELUJEN ASIAKASMAKSUT
VUONNA 2017**

Sosiaali- ja terveyslautakunta
13.12.2016 §

Voimassa 1.1.2017 alkaen

SISÄLLYSLUETTELO

1. SOSIAALIPALVELUJEN ASIAKASMAKSUT	3
2. KOTIHOITO JA TUKIPALVELUT	3
<u>2.1. Säännöllisen kotipalvelun maksut .....</u>	<u>3</u>
<u>2.2. Tilapäinen kotipalvelu ja kotisairaanhoido.....</u>	<u>5</u>
<u>2.3. Tukipalvelumaksut .....</u>	<u>5</u>
<u>2.4. Omaishoidon tuen maksut .....</u>	<u>6</u>
3. VANHUSTEN ASUMISPALVELUT	6
<u>3.1. Pitkäaikainen tehostettu palveluasuminen .....</u>	<u>6</u>
<u>3.2. Lyhytaikainen tehostettu palveluasuminen .....</u>	<u>7</u>
<u>3.3. Tuettu asuminen .....</u>	<u>7</u>
<u>3.4. Perhehoito .....</u>	<u>7</u>
<u>3.5. Laitoshoito .....</u>	<u>8</u>
4. VAMMAISTEN JA MUIDEN ERITYISRYHMIEN ASIAKASMAKSUT	9
<u>4.1. Kehitysvammaisten, vaikeavammaisten ja alle 65-vuotiaiden omaishoidontukea saavien asiakasmaksut .....</u>	<u>9</u>
<u>4.2. Sosiaalihuoltolain mukaiset asumispalvelut .....</u>	<u>11</u>
5. LAPSIPERHEIDEN KOTIPALVELUN JA LASTENSUOJELUN MAKSUT	12
<u>5.1. Lapsiperheiden kotipalvelu .....</u>	<u>12</u>
<u>5.1.1. Tilapäinen kotipalvelu .....</u>	<u>12</u>
<u>5.1.2. Säännöllinen (määräaikainen) kotipalvelu .....</u>	<u>12</u>
<u>5.2. Lastensuojelun maksut .....</u>	<u>13</u>
<u>5.2.1. Vanhemmilta perittävät asiakasmaksut .....</u>	<u>13</u>
<u>5.2.2. Lapsen tuloista, korvauksista ja saamisista perittävä korvaus .....</u>	<u>14</u>
6. MUUT MAKSUT	15
<u>6.1. Ensi- ja turvakotimaksut .....</u>	<u>15</u>
<u>6.2. Sosiaalitoimen tilojen vuokraus .....</u>	<u>15</u>
7. MAKSUN ALENTAMINEN TAI PERIMÄTTÄ JÄTTÄMINEN	15

1. SOSIAALIPALVELUJEN ASIAKASMAKSUT

Sosiaali- ja terveystalvelujen maksuja määrittelevät laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (1992/734) ja asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (1992/912). Asiakasmaksulain 1 §:n mukaan kunnallisista sosiaali- ja terveystalveluista voidaan periä maksu talvelun käyttäjältä, jollei lailla toisin säädetä. Maksu voidaan periä henkilön maksukyvyyn mukaan. Asiakasmaksulain 2 §:n mukaan talvelusta perittävä maksu saa olla enintään talvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen.

Asiaksmaksu on tarkistettava silloin, kun talvelun käyttäjän tai perheen maksukyky on olennaisesti muuttunut, kun perheen olosuhteet ovat muuttuneet maksun määrittämisen jälkeen, maksu osoittautuu virheelliseksi tai asiakkaan talvelu- ja hoitosuunnitelmaa muutetaan (AsiaksmaksuA 31 §).

Asiaksmaksu tarkistetaan myös silloin, jos asiakas saa kokonaan uuden tulolähteen kuten esimerkiksi hoitotuen tai asumistuen.

Jos maksun määrittämistä koskeva päätös on ilmeisesti perustunut asiakkaan tai hänen edustajansa antamaan virheellisiin tietoihin, maksu voidaan oikaista enintään vuoden ajalta (AsiaksmaksuA 31 §)

Kun kunta järjestää talvelut ostamalla ne yksityiseltä talveluntuottajalta, asiakkaalta peritään samat maksut ja korvaukset kuin kunnan itse tuottamista vastaavista talveluista (AsiaksmaksuL 12 §).

Talvelusetelin käyttäjältä ei saa periä asiaksmaksua vaan asiakas suorittaa omavastuusuuden talvelun tuottajalle.

Riihimäen kaupungilla on käytössä talveluseteli. Talveluseteli on yksi vaihtoehto, jolla kaupunki järjestää talveluja asukkailleen. Talveluseteli on sitoumus, jolla kaupunki sitoutuu maksamaan talvelun käyttäjän kunnan hyväksymältä yksityiseltä talvelun tuottajalta hankkimat talvelut kunnan päätöksellä asetettuun talvelusetelin arvoon asti. Talvelusetelimallissa kaupunki antaa talveluiden järjestäjänä asiakkaalle talvelusetelin, jolla asiakas maksaa osan talvelun hinnasta. Asiakas maksaa omavastuusuutena setelin arvon ja talvelun hinnan välisen erotuksen ostaessaan talvelun kaupungin hyväksymältä talvelujen tuottajalta.

2. KOTIHOITO JA TUKIPALVELUT

2.1. Säännöllisen kotitalvelun maksut

Kotihoidoon kuuluvan kotitalvelun osuuden järjestäminen perustuu sosiaalihoitolain (2014/1301) 19 §:ään ja sosiaalihoitoasetuksen (1983/607) 9 §:ään. Kotisairaanhoidon järjestäminen perustuu terveydenhoitolain 25 §:n (2010/1326) mukaisiin kunnan tehtäviin.

Säännöllisellä kotihoidolla tarkoitetaan jatkuvaa ja säännöllistä kotitalvelua ja kotisairaanhoidoa, jos asiakas saa säännöllisesti kotihoidoa enemmän kuin 3 käyntiä kuukaudessa ja käyntien kesto on kuukauden aikana yhteensä yli 1 tunnin.

Säännöllisessä kotihoidossa olevalta asiakkaalta peritään käyntikertojen ja asiakkaiden maksukyvyyn mukaan kuukausimaksutaulukon mukainen maksu. Kotihoidon kuukausimaksu

lasketaan palvelun määrästä ja perhekoosta riippuvan maksuprosentin perusteella palvelun käyttäjän / perheen bruttotuloista, joista on ensin vähennetty ns. suojaosuus.

Kuukausimaksu tarkistetaan, jos asiakkaan hoidon tarve eli hoitoisuus muuttuu eri hoitoisuusluokkaan (maksuluokkaan).

Säännöllisen kotihoidon kuukausimaksutaulukko

Perheen- jäsenten määrä	Tulo- rajat €	1-4 h/kk %	4,1-8 h/kk %	8,1-14 h/kk %	14,1-20 h/kk %	20,1-25 h/kk %	25,1-30 h/kk %	yli 30 h/kk %
1	573	14	19	23	27	30	33	35
2	1057	12	16	17	18	19	21	22
3	1657	9	12	14	15	16	17	18
4	2050	7	10	11	12	13	14	15
5	2481	6	8	9	10	11	12	13
6	2849	5	6	7	8	9	10	11

Jos perheenjäsenten määrä on enemmän kuin kuusi, tulo rajaa korotetaan 348 eurolla ja maksuprosenttia alennetaan 1 prosenttiyksiköllä kustakin seuraavasta henkilöstä.

Kotihoidon asiakasmaksuja määrättäessä huomioon otettavat tulot:

- Tuloina otetaan huomioon bruttotulot
- Palvelun käyttäjän sekä avio-/avopuolison veronalaiset ansio- ja pääomatulot sekä verosta vapaat tulot (asetus 27 §).
Korkotulot otetaan huomioon, mikäli niitä on yli 10 €/kk
- Metsätulo (asetus 28 a §)
- Tulot, joita ei oteta huomioon (asetus 29 §)
- Omaishoidon tuen palkkiota ei oteta huomioon

Mikäli asiakas ei anna selvitystä tuloistaan, peritään häneltä korkeimman maksuluokan mukainen maksu.

Asiakasmaksun keskeytyksistä:

- Kotihoitomaksu keskeytyy laitoshoidon/lyhytaikaishoidon ajalta siitä päivästä, kun asiakas menee laitoshoitoon/lyhytaikaishoitoon ja siihen päivään asti kun asiakas palaa laitoshoidosta/lyhytaikaishoidosta.
- Omaisten hoitaessa asiakasta, kotihoidon maksua ei peritä niiltä päiviltä, joina ei ole hoitajien käyntejä.
- Arkipyhä ei ole keskeytyspäivä. Tällöin käyntipäivä sovitaan asiakkaan kanssa tarpeen mukaan muuksi arkipäiväksi.

Asiakasmaksut tarkistetaan joka vuosi. Mikäli asiakkaan tulot muuttuvat oleellisesti kesken vuoden, maksu tarkistetaan tässäkin yhteydessä.

2.2. Tilapäinen kotipalvelu ja kotisairaanhoido

Tilapäisen kotipalvelun käyntimaksu on 12,10 €/käynti. Maksu peritään kun käyntejä on kuukauden aikana korkeintaan 3 käyntiä eikä niiden kesto ole yhteensä yli 1 tuntia.

Palvelutarpeen arviointikäynti, muistisairaiden palveluneuvojan ja hyvinvointia tukevat kotikäynnit ovat maksuttomia.

Kotisairaanhoidon käyntimaksu 12,10 €/käynti. Kotisairaanhoidon käyntimaksun suuruus määritellään Valtioneuvoston asetuksella.

2.3. Tukipalvelumaksut

Tukipalvelujen järjestäminen perustuu sosiaalihuoltolain (2014/1301) 19 §:ään ja sosiaalihuoltoasetuksen (1983/607) 9 §:ään, jonka mukaan kotipalveluina järjestetään myös tukipalveluja, kuten ateria-, vaatehuolto-, kylvytys-, kuljetus-, saattaja- sekä sosiaalista kanssakäymistä edistäviä palveluita.

Tukipalvelujen maksuista ei ole asiakasmaksulainsäädännössä yksityiskohtaista ohjeistusta eikä määräyksiä. Kunnan tulee kuitenkin ottaa maksuja määritellessään huomioon lainsäädännössä olevat maksuja koskevat yleissäännökset.

Ateriapalvelut	
- kotiin vietävä ateria (jäähdytetty)	7,00 €/ateria
Kylvytyspalvelu	
kylvytyspalvelu	10,00 €/kerta
kuljetus (edestakaisin)	4,20 €/kerta
- kuljetus vain toiseen suuntaan	2,20 €/kerta
Pyykkipalvelu	
- vain säännöllistä kotihoitoa saaville	6,00 €/koneellinen
Asiointipalvelu	
- asiointipalvelu	12,10 €/kerta
- saattajapalvelu	12,10 €/tunti
Turvapalvelut	
- turvapalvelu	22,00 €/kk
- turvapuhelimen hälytyskäynti (kertamaksu, kotihoidon käynti asiakkaan luona)	12,10 €/käynti
Päivätoiminta (Rautatiepuiston päivätoiminta ja Rentukka)	
- kokopäivämaksu (sis. aamupalan, lounaan, iltapäiväkahvin ja mahd. suihkun)	15,20 €/kerta
- osapäivämaksu (sis. lounaan ja aamupala/iltapäiväkahvin)	10,20 €/kerta
- kuljetus (edestakaisin)	4,20 €/kerta
- kuljetus vain toiseen suuntaan	2,20 €/kerta

2.4. Omaishoidon tuen maksut

Omaishoidon tuen lakisääteinen vapaan ajalle järjestetystä hoidosta peritään 11,50 € /pv.

3. VANHUSTEN ASUMISPALVELUT

3.1. Pitkäaikainen tehostettu palveluasuminen

Pitkäaikainen tehostettu palveluasuminen on ympärivuorokautista hoivapalvelua. Sitä tarjotaan Riihikodin tehostetun palveluasumisen yksiköissä (Lemmikki, Pajula, Pellava, Uranuskoti ja Vilja) sekä yksityisen tehostetun palveluasumisen yksiköissä.

Tehostetussa palveluasumisessa asuvat maksavat asumisestaan vuokran, ateriamaksut, asumishuoltomaksun ja nettotulojen mukaan määritettävän hoivapalvelumaksun. Sähkökustannukset sisältyvät vuokriin. Kaupungin omien yksikköjen vuokrat määrittelee tekninen toimiala. Asumishuoltomaksuun sisältyvät siivous, pyykkihuolto, yhteiset välineet, lehdet, wc- ja käsipaperit ja virkistystoiminta.

Ateriapalvelut, ravintopäivä	14,00 €
Ateriapalvelut/kuukausi	426,00 €
Asumishuoltomaksu/kuukausi	96,00 €
Osavuorokautinen hoito/vrk	18,00 €

Hoitopalvelumaksu määritellään siten, että asukkaan nettotuloista vähennetään vuokra, ateriat, asumishuoltomaksu, lääkärin määräämien sv-korvattavien lääkkeiden omavastuuosuus ja käyttövarat. Käyttövara huomioidaan, mikäli säästöjä on alle 6.000 euroa. Säästöiksi katsotaan pankkitalletukset, osakkeet ja rahastot. Kiinteää omaisuutta tai asunto-osaketta ei katsota säästöiksi.

Esimerkki hoivapalvelumaksun määrittelystä:

Nettotulot	2 000,00 €
vuokra	- 400,00
ateriat	- 426,00
asumishuoltomaksu	- 96,00
lääkemenot	- 51,05
käyttövarat	- 214,00
Hoivapalvelumaksu	812,95 €

Tehostetussa asumispalvelussa olevan, välittömästi ennen asumispalvelun alkamista yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa eläneen suurempituloisen puolison tulot määräytyvät puolisojen yhteenlaskettujen tulojen perusteella. Tuloiksi huomioidaan 50 % yhteenlasketuista kuukausituloista.

Huomioon otettavat tulot:

- asukkaan nettomääräiset palkkatulot, eläkkeet ja niihin rinnastettavat jatkuvat etuudet (esim. hoitotuki, veteraanilisä, ylimääräinen rintamalisä), elinkorot ja rahana suoritettava etuus (syytinki) ja muut jatkuvat henkilökohtaiset tulot (esim. säästö- ja eläkevakuutusten tuotto)

- pääomasta tai muusta omaisuudesta saatavat jatkuvat nettotulot, kuten korko-, osinko- ja vuokratulot
- maatalouden ja elinkeinotoiminnan tulot sekä metsätulot

Tulona ei huomioida:

- tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettut tutkimus- ja hoitokorvaukset
- rintamalisä

Asiakasmaksut tarkistetaan joka vuosi. Mikäli asiakkaan tulot muuttuvat oleellisesti kesken vuoden, maksu tarkistetaan tässäkin yhteydessä.

3.2. Lyhytaikainen tehostettu palveluasuminen

Lyhytaikaishoitoa annetaan tehostetun palveluasumisen yksiköissä Riihikodissa (Lemmikki, Lyhde ja Pellava). Tarpeen mukaan käytetään yksityistä palvelua. Asiakas tuo hoitopaikkaan mukanaan omat lääkkeensä ja hoitotarvikkeensa.

Lyhytaikainen asuminen/vrk	27,10 €
Osavuorokautinen hoito/vrk	18,00 €

3.3. Tuettu asuminen

Kaupungilla ei ole omaa tuettua asumista.

Asumispalvelun maksujen määrittelyssä huomioidaan asiakkaan maksukyky ja lasketaan sosiaali- ja terveystoimelle tuleva maksuosuus palveluista. Asukkaan nettotuloista vähennetään vuokra, ateriat, hoivapalvelun maksut, lääkärin määräämien sv-lääkkeiden omavastuuosuus ja käyttövarat. Edunvalvontamaksu huomioidaan vain, mikäli asiakas on tulojensa puolesta niin vähävarainen, että hän olisi oikeutettu maksunalennukseen. Mikäli asukas ei kykene selviytymään asumispalvelun maksuista, maksaa sosiaali- ja terveystoimi maksukyvyyn ylittävän osuuden.

Asiakkaan käyttövaroiksi huomioidaan kaksi kertaa asiakasmaksuasetuksen mukainen laitoshoidon käyttövara, mikä on 214 €/kk. Käyttövara huomioidaan, mikäli on säästöjä alle 6.000 €. Asukkaat kustantavat itse terveydenhuoltomenonsa ja muut henkilökohtaiset menonsa. Asukkaalla on oikeus Kelan korvauksiin.

Huomioon otettavat tulot:

- asukkaan nettomääräiset palkkatulot, eläkkeet ja niihin rinnastettavat jatkuvat etuudet (esim. hoitotuki, veteraanilisä, ylimääräinen rintamalisä), elinkorot ja rahana suoritettava etuus (syytinki) ja muut jatkuvat henkilökohtaiset tulot (esim. säästö- ja eläkevakuutusten tuotto)
- pääomasta tai muusta omaisuudesta saatavat jatkuvat nettotulot, kuten korko-, osinko- ja vuokratulot
- maatalouden ja elinkeinotoiminnan tulot sekä metsätulot

Tulona ei huomioida:

- tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettut tutkimus- ja hoitokorvaukset
- rintamalisä

3.4. Perhehoito

Perhehoidon asiakasmaksuista säädetään asiakasmaksuasetuksen (2003/251) 19 §:ssä.

Pitkäaikaisesta perhehoidosta peritään maksu samalla tavoin kuin kohdassa 3.5 laitoshoidosta. Lastensuojelulain ja kehitysvammalain nojalla järjestetyn perhehoidon asiakasmaksuja koskevat erilliset säädökset.

Asiakasmaksulain 10 b §:n mukaan vammaisetuudet otetaan huomioon pitkäaikais-hoidettavan tuloina asiakasmaksua määrättäessä. Vammaisuuksista annetun lain (2007/570) mukaan eläkettä saavan hoitotukea, alle 16-vuotiaan vammaistukea, 16 vuotta täyttäneen vammaistukea sekä ruokavaliokorvausta maksetaan myös silloin, kun laitoshoido kestää yli kolme kuukautta.

Lyhytaikaisen perhehoidon ja osavuorokautisen perhehoidon asiakasmaksut määräytyvät vanhusten tehostetun palveluasumisen maksujen mukaisesti.

Pitkäaikainen perhehoito	asiakasmaksulain mukainen laitoshoidon maksu
Lyhytaikainen perhehoito	27,10 €/vrk
Osavuorokautinen perhehoito	18,00 €/vrk
Omaishoitajan lakisääteisen vapaan järjestämiseksi annettava perhehoito	11,50 €/vrk

3.5. Laitoshoido

Riihikodin vanhainkotiastot (Tähkä ja Niittylä) tarjoavat laitoshoitotasoista hoivaa.

Lyhytaikaishoidon vuorokausihinta on 38,80 €. Maksukaton täyttymisen jälkeen vuorokausi-maksu on 18,00 €.

Asiakasmaksulain (2003/221) 7 c §:n mukaan pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevalta peritään maksukyvyyn mukaan määräytyvä maksu. Maksu voi olla enintään 85 % hoidossa olevan kuukausituloista. Henkilökohtaiseksi käyttövaraksi tulee jäädä vähintään 107 €.

Jos pitkäaikaisessa laitoshoidossa oleva on välittömästi ennen laitoshoidon alkamista elänyt yhteistaloudessa (avio- tai avoliitto) ja hänen kuukausitulonsa ovat suuremmat kuin puolison kuukausitulot, maksu määräytyy puolisojen yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella. Tällöin perittävä maksu voi olla enintään 42,5 % yhteenlasketuista kuukausituloista.

Jos molemmat puoliset ovat pitkäaikaisessa laitoshoidossa, maksu määritellään molemmille erikseen 85 %:n maksuperiaatteen mukaisesti.

Maksulaskelmassa huomioon otettavat tulot:

- asukkaan nettomääräiset palkkatulot, eläkkeet ja niihin rinnastettavat jatkuvat etuudet (esim. hoitotuki, veteraanilisä, ylimääräinen rintamalisä), elinkorot ja rahana suoritettava etuus (syytinki) ja muut jatkuvat henkilökohtaiset tulot (esim. säästö- ja eläkevakuutusten tuotto)
- pääomasta tai muusta omaisuudesta saatavat jatkuvat nettotulot, kuten korko-, osinko- ja vuokratulot
- maatalouden ja elinkeinotoiminnan tulot sekä metsätulot

Tulona ei huomioida:

- tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettut tutkimus- ja hoitokorvaukset
- rintamalisä

Asiakasmaksut tarkistetaan joka vuosi. Mikäli asiakkaan tulot muuttuvat oleellisesti kesken vuoden, maksu tarkistetaan tässäkin yhteydessä.

4. VAMMAISTEN JA MUIDEN ERITYISRYHMIEN ASIAKASMAKSUT

4.1. Kehitysvammaisten, vaikeavammaisten ja alle 65-vuotiaiden omaishoidontukea saavien asiakasmaksut

Kehitysvammaisten erityishuollon palvelut ja kuljetus erityishuollon palveluihin on asiakkaalle maksutonta. Kehitysvammaisten erityishuoltona annettavassa asumispalvelussa asiakkaan maksettavaksi jäävät kuitenkin tavanomaiseen asumiseen ja elämiseen liittyvät kulut eli ns. ylläpidosta aiheutuvat kulut. Ne ovat sellaisia kustannuksia, jotka syntyvät vammasta riippumatta ja joilla ei ole yhteyttä henkilön avun ja palvelujen tarpeeseen. Ylläpitokuluihin kuuluvat vuokra, ruoka, sähkö, vesi sekä tavallisesti yhteishankintana tehtävät siivoustarvikkeet ja -materiaalit, pesu- ja puhdistusaineet, wc- ja käsipaperit, vaatehuoltoon liittyvät tarvikkeet sekä virike- ja askartelutarvikkeet. Näin ollen henkilö maksaa itse kaikki asumiseensa ja elämiseensä liittyvät normaalit menot (vuokra, ruoka, lääkkeet, vaatteet, harrastukset, hygieniatuotteet yms.).

Kehitysvammaisen henkilön ateriamaksuun sisältyvät ruuan valmistuksessa tarvittavat raaka-aineet sekä ruuan valmistuksesta ja säilyttämisestä aiheutuvat kulut silloin, kun asiakkaan erityishuoltoon ei sisälly eikä erityishuolto-ohjelmaan ole kirjattu, että asiakas osallistuu ruuan valmistukseen tai että häntä avustetaan siinä. Ateriamaksun perusteena oleviin kustannuksiin kuuluvat siten myös kustannukset, jotka aiheutuvat työvoiman, veden, energian ja kuljetusten käyttämisestä. Mikäli henkilön erityishuolto-ohjelmaan on kirjattu ja hän tosiasiallisesti osallistuu ruuan valmistukseen tai hoivahenkilöstö laittaa ruokaa yhdessä hänen kanssaan, sisältää ateriamaksu vain raaka-aineiden ja ruoan valmistukseen tarvittavan energian kustannukset.

Vammaispalvelulain mukaiseen palveluasumiseen liittyvät erityispalvelut (vammasta aiheutuvat palvelut) ovat asiakkaalle maksuttomia. Niistä voidaan periä maksu silloin, kun henkilö saa niiden kustannuksiin korvausta muun lain nojalla, esimerkiksi tapaturma- tai liikennevakuutuslain tai sotilasvammalain mukaan. Asiakkaan maksettavaksi jäävät kuitenkin tavanomaiseen asumiseen ja elämiseen liittyvät kulut eli ylläpidosta aiheutuvat kulut samoin kuin kehitysvammaisten henkilöiden asumispalveluissa. Mikäli vaikeavammaisen henkilö ei kykene vammansa vuoksi valmistamaan aterioitaan, hänen ateriamaksuunsa ei sisällytetä aterioiden valmistuskustannuksia.

Työ- ja päivätoiminnassa ateriamaksu sisältää tarvittavat raaka-aineet ja ruuan valmistamisesta sekä säilyttämisestä aiheutuvat kustannukset sekä kustannukset, jotka aiheutuvat työvoiman, veden, energian ja kuljetusten käyttämisestä.

Asumispalveluissa henkilölle tulee jäädä käyttövaraa vähintään 214 €/kk.

Erytishuoltona annettavassa lyhytaikaisessa asumisessa kokopäivämaksu peritään yön yli kestävästä hoidosta kalenteripäivien mukaan. Osapäivämaksu peritään tilapäisestä päivähoitotyypisistä hoidosta (ei kestä yön yli) tai alle 4h kestävästä hoidosta.

Mikäli kyseessä on omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikainen hoito, lasketaan hoitovuorokaudeksi 24 tunnin yhtäjaksoinen hoitajakso.

Omaishoitajan vapaan aikaisen hoidon järjestymiseksi välttämättömistä kuljetuksista ja niiden kustannuksista vastaa asiakas.

Asumisvalmennuksen päivämaksu on sama kuin erityishuoltona annetun lyhytaikaisen asumisen maksu.

Vammaispalvelulain mukaisen kuljetuspalvelun omavastuuosuus on Matkahuollon julkaiseman bussilippuhinnaston mukainen. Riihimäen kaupungin paikallisliikenteessä kuljetuspalvelun saaja matkustaa maksutta, samoin hänen tarvitsemansa avustaja. Mikäli asiakkaalle joudutaan tilaamaan uusi taksikortti kadonneen tilalle, veloitetaan uudesta kortista 10 euroa.

Vammaisille ja muille erityistä tukea tarvitseville henkilöille asumisohjauksena järjestettävä tuettu asuminen on maksutonta palvelua.

Asiakasmaksut 1.1.2017 alkaen:

Asumispalvelut (asiakas ei osallistu ruuan valmistukseen)	
Vuokra vuokrasopimuksen mukaan	
Ateriat / koko päivä	14,00 €
Aamupala	1,77 €
Lounas	4,67 €
Välipala/iltapäiväkahvi	1,13 €
Päivällinen	4,67 €
Iltapala	1,77 €
Ylläpitomaksu	
- vesi	10,35 €/kk
- sähkö	17,65 €/kk
- aineet ja tarvikkeet	14,00 €/kk
Asumispalvelut (asiakas osallistuu ruuan valmistukseen)	
Vuokra vuokrasopimuksen mukaan	
Ateriat / koko päivä	5,25 €
Aamupala	0,66 €
Lounas	1,75 €
Välipala/iltapäiväkahvi	0,42 €
Päivällinen	1,75 €
Iltapala	0,66 €
Ylläpitomaksu	
- vesi	10,35 €/kk
- sähkö	17,65 €/kk
- aineet ja tarvikkeet	14,00 €/kk

Lyhytaikainen asuminen erityishuoltolain perusteella (sis. lyhytaikainen perhehoito) ja asumisvalmennus	
Yli 16-vuotias/kokopäivä	31,60 €
Yli 16-vuotias/osapäivä	15,80 €
Alle 16-vuotias/kokopäivä	18,95 €
Omaishoitajan lakisääteinen vapaa	
Hoitomaksu/vrk	11,50 €
Työ- ja päivätoiminta	
Ateriamaksu (sis. lounas ja ip-kahvi)	5,20 €
Kuljetuspalvelu	
Omapastuu/yhdensuuntainen matka	bussilippuhinnaston suuruinen
Paikallisliikenne	maksuton

4.2. Sosiaalihuoltolain mukaiset asumispalvelut

Sosiaalihuoltolain mukaisia asumispalveluja järjestetään henkilöille, jotka erityisestä syystä tarvitsevat apua ja tukea asunnon tai asumisensa järjestämisessä. Erityisryhmiä ovat mm. mielenterveys- ja päihdekuntoutujat.

Vammaisille ja muille erityistä tukea tarvitseville henkilöille asumisohjauksena järjestettävä tuettu asuminen on maksutonta palvelua.

Palveluasuminen voi olla lyhytaikaista tai pitkäaikaista. Lyhytaikaisen palveluasumisen asiakasmaksu on 27,10 €/vrk, eikä asiakkaalta peritä muita maksuja.

Pitkäaikaisessa palveluasumisessa asiakkaan maksama asiakasmaksu muodostuu asiakkaan nettotulojen ja hyväksyttävien menojen erotuksesta. Henkilölle tulee jäädä käyttövaroja 214 €/kk. Käyttövara sisältää mm. puhelinkulut, harrastemenot, vaatemenot, terveydenhuoltomenot, silmälasit ym. henkilökohtaiset lyhytaikaiset tai muuttuvat menot. Asiakas maksaa vuokran ja ateriat suoraan palveluntuottajalle. Ateriamaksuksi lasketaan Riihimäen kaupungin määrittämä 14 €/päivä. Jos asiakkaalla on säästöjä yli 6.000 €, ei hänelle huomioida käyttövaraa. Säästöiksi katsotaan pankkitalletukset, osakkeet ja rahastot. Kiinteää omaisuutta tai asunto-osaketta ei katsota säästöiksi.

Tuloina huomioidaan

- eläkkeet
- asumistuki
- hoitotuki
- vakuutuskorvaukset
- vuokratulot, korkotulot
- maatilatalouden tulot
- muut henkilökohtaiset tulot

Menoina huomioidaan

- käyttövara
- vuokra
- sähkö
- kohtuulliset vesi-, sauna- ja pesutupamaksut

- asiakkaan asumisyksikölle maksamat ateriamaksut (426 €/kk)
- lääkärin määräämien sv-korvattavien lääkkeiden omavastuuosuus
- elatusmaksut
- edunvalvojan palkkio, mikäli asiakkaalla on säästöjä alle 6.000 €

Asiakasmaksut tarkistetaan joka vuosi. Mikäli asiakkaan tulot muuttuvat oleellisesti kesken vuoden, maksu tarkistetaan tässäkin yhteydessä.

5. LAPSIPERHEIDEN KOTIPALVELUN JA LASTENSUOJELUN MAKSUT

5.1. Lapsiperheiden kotipalvelu

Lapsiperheiden tilapäinen ja säännöllinen kotipalvelu tuotetaan palvelusetelillä, jolloin asiakas ei maksa asiakasmaksua vaan omavastuuosuuden palvelusta.

5.1.1. Tilapäinen kotipalvelu

Tilanteissa, joissa asiakas kieltäytyy palvelusetelistä, käytetään ostopalveluita. Ostopalvelun maksu on 12,50 euroa/ tunti.

5.1.2. Säännöllinen (määräaikainen) kotipalvelu

Tilanteissa, joissa asiakas kieltäytyy palvelusetelistä, käytetään ostopalveluita.

Lapsiperheen säännöllisestä kotipalvelusta on kyse, kun palvelun tarve kestää yli 3 kk tai on yli 16 tuntia/kk. Ostopalveluna tuotetusta kotipalvelusta peritään käyntikertojen ja asiakkaan maksukykyyn mukaan kuukausimaksuna seuraavan taulukon perusteella määräytyvä prosenttiosuus tuloista.

Perheen- jäsenten määrä	Tulo- rajat €	1-4 h/kk %	4,1-8 h/kk %	8,1-14 h/kk %	14,1-20 h/kk %	20,1-25 h/kk %	25,1-30 h/kk %	yli 30 h/kk %
2	1057	12	16	17	18	19	21	22
3	1657	9	12	14	15	16	17	18
4	2050	7	10	11	12	13	14	15
5	2481	6	8	9	10	11	12	13
6	2849	5	6	7	8	9	10	11

5.1. Lastensuojelun maksut

5.1.1. Vanhemmilta perittävät asiakasmaksut

Asiakasmaksulain 7 §:n 1 momentin mukaan lapsen vanhemmilta voidaan periä lastensuojelun asiakasmaksu, jos lapsi on sijoitettuna avohuollon tukitoimena, sijaishuoltona tai jälkihuoltona perhehoitoon, laitoshuoltoon tai asumispalveluihin. Maksu peritään vanhempien maksukyvyyn mukaan ja se saa olla enintään lapsen elatuksesta annetun lain 1–3 §:n perusteella määräytyvän elatusavun suuruinen.

Vanhemmilta perittävässä maksussa otetaan huomioon huollettavien määrä ja käytävissä olevat nettotulot elatusvelvollisuuden mukaan. Yhdessä asuville vanhemmille määritellään asiakasmaksu ja tehdään päätös yhteen laskettujen nettotulojen perusteella. Yhdessä asuville vanhemmille voidaan määritellä asiakasmaksu myös erikseen.

Jos henkilö tai perhe on varaton tai vähävarainen, maksua ei peritä. Vaikka vanhemmalle ei määrättäisi maksua, tulee se todeta ja tehdä kirjallinen päätös.

Kunta voi periä ja nostaa lapselle tulevat lapsilisät ja elatusavut siltä ajalta, jolloin lapsi saa em. perhehoitoa, laitoshuoltoa tai asumispalveluja sekä käyttää ne perhehoidosta, laitoshuollosta tai asumispalveluista aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi. Tästä ei tarvitse tehdä erillistä maksupäätöstä, perinnästä tehdään maininta lastensuojelupäätökseen.

Lastensuojelun asiakasmaksusta päättää lastensuojelun palveluesimies.

Huomioon otettavat tulot

Ansiotulojen lisäksi tuloina otetaan huomioon eläkkeet, elinkorot, rahana maksettavaksi määrätty syytinki, pääomasta ja muusta omaisuudesta saatavat korko-, osinko- ja vuokratulot sekä itsenäisestä ammatinharjoittamisesta ja yritystoiminnasta saatavat tulot. Lapsilisä, elatusapu ja elatustuki peritään suoraan hoidon korvaukseksi, jolloin niitä ei pidetä vanhempien tulona.

Huomioon otettavat menot

Asiakasmaksua määriteltäessä nettotuloista vähennetään asumismenojen omavastuu (vuokra/yhtiövastike, josta vähennetään mahdollinen asumistuki, asuntolainan lainanhoitokulut/kk) ja maksetut elatusavut. Vanhemman nettotuloista tehdään nk. lapsivähennys. Yhdessä asuville vanhemmilta vähennetään 75 €/huollettava kotona asuva lapsi/vanhempi. Yksin asuvalta vanhemmalta vähennetään 150 €/huollettava kotona asuva lapsi. Lapsivähennystä ei tehdä sijoitettujen lasten osalta.

Vanhempien maksukykyä arvioitaessa voidaan kuitenkin ottaa huomioon myös perheen kokonaistilanne. Lastensuojelun asiakasmaksu ei saa missään tilanteessa vaarantaa perheen toimeentuloa ja pyrkimyksiä selviytyä omatoimisesti ongelmistaan. Maksun alentamista tai siitä luopumista voidaan hakea erityisestä syystä.

Perittävä asiakasmaksu määritellään seuraavasti:

Nettotulot/kk vähennysten jälkeen	Perintä/kk
0 – 600 €	Maksua ei peritä
601 – 800 €	10 %
801 - 1.000 €	12 %
1.001 - 1.200 €	14 %
1.201 -	16 %

Kun vanhemmalle on määrätty taulukon mukainen asiakasmaksu ja sijoitettuja lapsia on useampia, maksua korotetaan sijoitettujen lasten lukumäärän mukaan seuraavasti:

Sijoitettuja lapsia, lkm	Korotus, %
1	Ei korotusta
2	15 %
3	30 %
4	45 %
5 tai useampi	60 %

5.1.2. Lapsen tuloista, korvauksista ja saamisista perittävä korvaus

Asiakasmaksulain 7 §:n 3 momentin mukaan lastensuojelulaisissa tarkoitetuista perhehoidosta tai laitoshuollosta taikka asumispalveluista aiheutuneiden kustannusten korvaamiseksi voidaan periä kohtuullinen maksu myös lapsen tai nuoren asiakasmaksulain 14 §:n mukaisista tuloista, korvauksista tai saamisista. Näitä tuloja ovat mm. eläke, elinkorko, avustukset, muut jatkuvat tai kertakaikkiset tulot, korvaukset tai saamiset, jotka maksetaan siltä ajalta, jonka laitoshoido tai perhehoito kestää.

Asiakasmaksuasetuksen 20 §:n mukaan lapsen tai nuoren tuloista, korvauksista tai saamisista perittävä korvaus saa olla enintään 1.457,30 €/kk, eikä se saa ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuneita kustannuksia.

Lastensuojelulain 77 §:n mukaan lapsen tai nuoren tuloista, korvauksista tai saamisista on varattava aina vähintään 40 % hänen itsenäistymisvaroihinsa - 60 % voidaan käyttää hoidon korvauksena.

6. MUUT MAKSUT

6.1. Ensi- ja turvakotimaksut

Aikuisilta perittävä maksu 24,20 €/vrk.
Alle 18-vuotias lapsi 12,80 €/vrk.

Tiilikadun kuntoutumisyksikön turvahuoneeseen sovelletaan ensi- ja turvakotimaksuja. Maksut eivät sisällä aterioita.

Turvakotipalveluja koskevan kansallisten laatusuositusten (11/2013) mukaisesti maksua voidaan alentaa tai jättää kokonaan perimättä, mikäli asiakkaan toimentulo vaarantuu väkivallan takia, asiakas on taloudellisesti riippuvainen väkivallan tekijästä tai turvakoti-palveluun pääsyn tai sen käytön esteenä on asiakkaalta perittävä maksu.

6.2. Sosiaalitoimen tilojen vuokraus

Nämä maksut koskevat kaupungin ulkopuolisia vuokraajia. Hinnat sisältävät 24% arvonlisäveron.

Riihikodin ruokasalin vuokraus 20 €/tunti

Rautatiepuiston päivätoimintakeskuksen tilavuokra:

- Arkisin kokoustilan vuokra 20€/tunti
- Lauantaina, sunnuntaina, aattopäivinä ja arkipyhinä klo 8:00 – 22:00: 210€
- Lauantaista klo 8:00 – 22:00 sunnuntaihin klo 8:00 – 12:00: 260€
- Lauantaista klo 18:00 - 22:00 sunnuntaihin klo 8:00 – 22:00: 260€

Vuokraaja huolehtii tilojen siivouksesta. Mikäli tiloja ei ole siivottu annettujen ohjeiden mukaisesti, peritään siivouksesta 60 euroa.

7. MAKSUN ALENTAMINEN TAI PERIMÄTTÄ JÄTTÄMINEN

Sosiaalihuollon palveluista määrätty maksu ja terveydenhuollon palveluista henkilön maksukyvyyn mukaan määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista. (AsiakasmaksulakiL 11 §).

Ensisijaisena toimenpiteenä ennen maksun alentamista edellytetään, että Kelalta on anottu ne etuudet, joihin asiakas on oikeutettu (esim. hoitotuki ja asumistuki).

Maksujen alentamisen perusteluna ei voi olla yksityisten vastaavien palvelujen käyttö. Esim. kotihoidon maksua ei voi alentaa sillä perusteella, että asiakas käyttää lisäksi yksityistä kotipalvelua.

Maksun alentamista haetaan kirjallisesti ja hakemukseen on liitettävä selvitys perheen kuukausittaisista nettotuloista ja nettomenoista kuitteineen. Alentamisen perusteena on toimeentulotukilaskelma, jossa otetaan huomioon asukkaan todelliset tulot, menot, säästöt ja varallisuus. Jos asukkaalla on pankkitalletuksia, osakkeita ja rahastoja yli 6000 euroa, maksua ei alenneta. Asiasta tehdään erillinen päätös.